

آزمون ۵ از ۸

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله پنجم (۱۳۹۸/۱۱/۲۵)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کanal تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۳ درست است.
معنی واژه‌ها به ترتیب:
ورطه: گرداب، گودال، گرفتاری، مهلهک
تناور: قوی جثه، تنومند، فربه
محال: بی‌اصل، ناممکن، اندیشهٔ باطل
نجابت: پاکمنشی، اصالت، بزرگواری
گزینه ۲ درست است.
۲. معنی واژگان به ترتیب: تیمار: توجه، نگاهداشت، غم، حمایت / عامل: حاکم، والی / سودا: اندیشه، هوس، عشق
معاش: زیست، زندگی، زندگانی کردن / مکاری: کرایه دهنده اسب و الاغ و...، چاروادار / غنا: سرود، نغمه، آوازخوانی، دستگاه موسیقی
فلق: سپیدهٔ صبح، فجر / حازم: محاط / مولع: بسیار مشتاق، آزمند / طمأنینه: قرار، آرامش / رعناء: زیبا، خوش قد و قامت / عیال: زن، زن و فرزند
گزینه ۳ درست است.
۳. معنی واژگان به ترتیب: غارب: میان دو کتف - معرف: شناساننده، کسی که در مجلس بزرگان افرادی را که به مجلس وارد می‌شوند معرفی می‌کند.
تقریظ: نوشتہ، مطلبی ستایش‌آمیز درباره کتاب - وسواس: دودلی - جبار: مسلط، یکی از صفات خداوند تعالی - گلشن: گلزار، گلستان - زبر: فوق، بالا، مقابل زیر - نادره: شگفت‌آور، بی‌همتا.
گزینه ۳ درست است.
۴. در گزینه ۳ همهٔ مفاهیم درست هستند به جز: پند و اندرز
گزینه ۴ درست است.
۵. خالق ارزیابی شتابزده: جلال آل احمد - اسرارالتوحید: محمدبن منور - اتاق آیی: سهراب سپهری است.
گزینه ۱ درست است.
تعریف شعر سپید عیناً در گزینه یک آمده است.
گزینه ۴ درست است.
۶. واژه‌های غلط: قلقله، ازدهام، ترجیه که شکل درست آنها: «غلغله، ازدحام، ترجیح» است.
گزینه ۴ درست است.
۷. واژه‌های غلط: هذین، غدر، مهاورات که شکل صحیح آنها: «حزین، قدر، محاورات» است.
گزینه ۳ درست است.
۸. آرایه‌های واژه‌های مشخص شده به ترتیب در بیتها: مرداب استعاره از انسان‌های ساکن، ترسو و... استعاره، تشخیص هم دارد.
دشت شب: اضافهٔ تشییه‌ی - شب استعاره از ظلم و تباہی هم هست. دریاییم: تشییه (من: مشبه - دریا: مشبه به)
دریا در مصراج دوم استعاره (نماد) از افراد شجاع و مبارز - از طرفی استعاره و تشخیص هم دارد.
گزینه ۲ درست است.
۹. توضیح گزینه‌ها به ترتیب: ۱) علت شکوفایی گل‌ها اشتیاق به خداوند است. ۳) علت شبینم روی غنچه و گل‌ها گرمای لاله است.
۴) علت اینکه شاعر آب را دوست دارد، این است که مهربهٔ فاطمه زهرا (س) است و...
گزینه ۱ درست است.
۱۰. در گزینه یک جناس وجود ندارد ولی اغراق در قسمت «کوهی از خاک را جابه‌جا می‌کند»
توضیح گزینه‌ها به ترتیب:

در بستن: کنایه از محدود شدن - فریاد: مجازاً اعتراض

خاک مجازاً وطن - گل و گلشن استعاره از جوانان و آزادی خواهان - کشور

ما و رسیدن: تناقص - کل مصراع دوم اغراق دارد.

۱۲. گزینه ۳ درست است.

مورد سؤال از صفحه پانزدهم نگارش پایه دهم مطرح شده است.

۱۴. گزینه ۲ درست است.

جمله مرکب: درویشی را دوست داشت (جمله هسته) تا که انسان را از منزلت عالی انسانی فرو نیندازد و به دریوزگی و بیکاری

سوق ندهد (جمله وابسته)

جمله مرکب: درست است (جمله هسته) که مجدد درویشی در نزد او موجب نیل به حق نمی شد (جمله وابسته)

۱۵. گزینه ۳ درست است.

تعداد واژه های (وندی)، (مرکب)، (وندی - مرکب) به ترتیب گزینه ها:

گزینه یک: مهندسی، آخرین، مانده (وندی)، راست و ریس (وندی - مرکب) ۴ تا

گزینه دو: تاریخی (وندی)، سردار، دلاور (مرکب) ۳ تا

گزینه سه: زندگی، مردنی، زندگانی (وندی)، چنان (مرکب) ۵ تا (چنان دو بار تکرار شده است)

گزینه چهار: جوانی (وندی)، خمیده پشت، جهان دیده (وندی - مرکب) ۳ تا

۱۶. گزینه ۱ درست است.

در گزینه اول فعل به قرینه معنایی در مصراع دوم حذف شده و نشانه ربط بین دو جمله داریم.

گزینه دو: واو عطف

گزینه سه: واو عطف

گزینه چهار: واو عطف و ربط هر دو مشاهده می شود (فعل حذف لفظی شده)

۱۷. گزینه ۱ درست است.

بازشناسی نقش اجزای بیت:

کنون رود خلق است دریای جوشان

قید مضافالیه مسند

نهاد

همه	خوشة	خشم	شد	خرمن	من
بدل	مضاف	الیه			
نهاد	مسند				

۱۸. گزینه ۲ درست است.

حذف افعال گزینه یک: اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح (باشدند: لفظی) و من به غفلت خفته (باشم: لفظی)

گزینه دو: شکر خدا (می کنم / می گویم ... معنایی) گزینه سه: ..... چند شاه تاج بخش است و امیر ملک خواه (است: لفظی)

گزینه آخر حذف فعل ندارد: در نظری: در نظر هستی.

۱۹. گزینه ۲ درست است.

توضیح گزینه یک: ..... از من مگیر، اگر آن بزرگ باشد - گزینه دو: عادی - گزینه چهار: از آلایش پاک

است.

۲۰. گزینه ۴ درست است.

مفاهیم به ترتیب: وفاداری: گزینه ب - آرام شدن: گزینه ج - خرسندی: گزینه الف - نابودی مادیات: گزینه د

۲۱. گزینه ۳ درست است.

توضیح مفاهیم گزینه ها به ترتیب: یک: علی (ع) بلاگردان است. - گزینه دو: بخشش علی (ع) - گزینه سه: مدارا با دشمن -

گزینه چهار: از کوزه همان برون تراود که در اوست. (رفتار و ذات متناسب)

۲۲. گزینه ۱ درست است.

مفهوم گزینه ها درست به جز: گزینه یک: از کوزه همان برون تراود که در اوست (رفتار و درون متناسب هم)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گزینه‌های دیگر: ناپایداری مادیات - بیت آخر: صبر و تحمل

۲۳. گزینه ۲ درست است.

گزینه دو به حفظ عهد و پیمان اشاره دارد.

۲۴. گزینه ۳ درست است.

هر چند افراد حقیر به درجات بالای معنوی نمی‌رسند ولی در بیت از این مطلب سخنی گفته نشده است.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۵. گزینه ۲ درست است.

یَحْبُونَ ← که دوست می‌دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - الصالحت ← کارهای شایسته (نیک) (رد سایر گزینه‌ها) - أَنَّقَى النَّاسَ ← پرهیزگارترین مردم (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

كُنَّا نُشَجِّعُ ← تشویق می‌کردیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - فَصَارَ فَائِرًا ← پس برنده شد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - أَصَبَحَنَا مسروورین ← شاد شدیم (رد گزینه ۲) - بِذلِكَ ← به سبب (خطاطر) آن (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۲۷. گزینه ۱ درست است.

نَفَسًا ← کسی (رد سایر گزینه‌ها) - وَسَعَهَا ← توانش (رد گزینه ۴) - لَاتَسَوَا ← فراموش نکنید (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - رَبِيعُ الْقُلُوبِ ← بهار دل هاست (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

أُولَئِكَ الْفَلَاحُونَ ← آن کشاورزان (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - الْمُجِدُونَ ← کوشما (تلاشگر) (رد سایر گزینه‌ها) - كَانُوا يَزْرَعُونَ می‌کاشتند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) - وَرَاء ← پشت (رد گزینه ۳) - تِلْكَ الْجِبَالِ ← آن کوهها (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۲۹. گزینه ۲ درست است.

مِنْ فَضِّلِكُمْ ← لطفاً (رد سایر گزینه‌ها) - النَّفَيَاتِ ← زباله‌ها (رد گزینه ۳) - فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ ← در جای مناسبشان (رد سایر گزینه‌ها) - لَا تَقْفِدُوهَا ← آن‌ها را پرت نکنید (رد گزینه ۳) - الشَّوَّارِ ← خیابان‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۰. گزینه ۲ درست است.

فَتَّشَ ← گشتند (بازرسی کردند) (رد گزینه کردند) - شُرُطُبُ الْجَمَارِ ← پلیس‌های گمرک (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - كُلَّا مِنْ ← هر یک از (رد سایر گزینه‌ها) - مُرَافِقَيْ ← همراهان مرا (رد گزینه ۱) - فَمَا وَجَدُوا ← پس نیافتند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) - شَيْءًا ← چیزی (رد گزینه ۳) - مُهَدَّثَة ← آرامبخش (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۳۱. گزینه ۳ درست است.

عندما ← هنگامی که (رد گزینه ۴) - أَصْوَاء ← نورها (رد گزینه‌های ۱ و ۲) - قطارات الماء الموجود ← قطره‌های آب موجود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) - السَّحَابَ ← ابر (رد گزینه ۱ و ۲) - الْوَانُهَا الْجَمِيلَةُ ← رنگ‌های زیبایشان (رد سایر گزینه‌ها)

۳۲. گزینه ۴ درست است.

آمدند ← آوردند

نکته: « جاءَ » به تنها یا با حرف جَرّ « إِلَى » به معنای « آمد » است ولی اگر به همراه حرف جَرّ « بِ » به کار رود به معنی « آورد » می‌باشد.

۳۴. گزینه ۱ درست است.

فَرَّحُوا (فعل ماضی) ← فَرَّحُوا (فعل امر) ، أَحْسَنُوا (فعل ماضی) ← أَحْسَنُوا (فعل امر)

۳۵. گزینه ۳ درست است.

الْفَرَحُ (شاد) ← الْفَرَحُ (شادی).

ترجمه گزینه‌ها : ۱) ایستاده ≠ نشته - آشکار کردن ≠ پنهان کردن ۲) پراکنده کرد ≠ جمع کرد - نو ≠ کهنه ۳) زیبایی ≠ رشتی - شادی ≠ اندوه ۴) بدست آورده ≠ از دستداد - آزاد ≠ تبرده یا بنده

۳۶. گزینه ۱ درست است.

المجتهد ← المجد.

ترجمه گزینه‌ها : ۱) نزد = نزد - تلاشگر = برنده ۲) پشت = پشت - پسران = پسران ۳) اخگر = پاره‌ی آتش - ستارگان = ستارگان - ۴) درد = درد - رخداد = اتفاق افتاد

۳۷. گزینه ۲ درست است.

۱) يُحَدِّرُ (به او هشدار داده می‌شود) ← يُحَدِّرُ (هشدار می‌دهد) - ۲) يَلْاحِظُ ← يَلْاحِظُ / مَهْرَاجَان ← مَهْرَاجَان (جشنواره) ۴) أَعْصَارٌ (دوره‌هایی) ← إِعْصَارٌ (گردبادی)

ترجمه گزینه‌ها : ۱) کlag به هنگام دیدن خطر ، به حیوانات هشدار می‌دهد که از آن دور شوند. ۲) هر کس که بر نقاط اختلاف و تفرقه پافشاری کند پس او از مزدوران دشمن است. ۳) تماشاچیان در جشنواره فجر فیلم‌های بسیاری را تماشا می‌کنند. ۴) هنگامی که گردبادی شدید رخ می‌دهد ، مردم می‌ترسند و از آن فرار می‌کنند.

۳۸. گزینه ۴ درست است.

شاهِدُوا (فعل ماضی) ← شاهِدُوا (فعل امر) ، المُضَيَّة ← المُضَيَّة

ترجمه گزینه‌ها : ۱) همراهان به آماده کردن غذاهای مناسب پرداختند. ۲) نورهای رنگارنگی از آن چراغ‌ها پراکنده شد پس از آن خوشحال شدیم. ۳) بر ما لازم است که برای پیشگیری از بیماری‌های مختلف به ورزش پردازیم. ۴) ای برادران ! ماهی‌های درخشان را به همراه همراهانتان مشاهده کنید.

ترجمه متن درک مطلب :

جوانی در مجلس سلیمان (ع) نشسته بود پس بر آن‌ها مهمانی وارد شد که جوان او را نشناخت. مهمان به جوان به شکلی خطروناک می‌نگریست پس جوان از سلیمان (ع) در مورد مهمان پرسید و سلیمان به او گفت که او فرشته مرگ (عزرائیل) است که به صورت انسان آمده است. در این هنگام ترس جوان شدت یافت بنابراین از سلیمان خواست که او را به وسیله باد که فرمانبردار او بود به دورترین نقطه زمین منتقل کند تا از فرشته مرگ دور شود. زمانی که جوان به سلیمان اصرار کرد ، به انتقال او به غاری در هند موافقت کرد. پس از چند ساعت ، عزرائیل به سوی سلیمان بازگشت و سلیمان از او پرسید چرا به شکلی تند به جوان نگاه می‌کردی؟ پس جواب داد : خداوند بلندمرتبه به من امر کرده بود که جان آن جوان را در غاری کوچک در هند بگیرم و هنگامی که به دیدار تو آمدم و او را نزد تو یافتم از آن امر ، شگفت زده شدم و با خودم گفتم چگونه ممکن است که جوان با این سرعت به آن جا برسد تا روحش را در آن مکان و در آن وقت بگیرم و هنگامی که به آنجا رفتم او را در غار نشسته یافتم پس جان او را گرفتم.

۳۹. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن ، جوان در مجلس سلیمان ، نشسته بود که فرشته مرگ وارد شد.

ترجمه گزینه‌ها : ۱) جوان وارد مجلس سلیمان (ع) شد. ۲) جوان به وسیله باد فرمانبردار به غار ، منتقل شد.

۳) سلیمان (ع) خواسته جوان را نپذیرفت. ۴) جوان ، فرشته مرگ را از ابتدا شناخت.

۴۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به متن ، جوان ، از نگاه‌های تند عزرائیل ترسییده بود.

ترجمه گزینه‌ها: ۱) آن غار در هند بود. ۲) جوان از مهمان نترسیده بود. ۳) فرشته مرگ بر جوان همانند یک انسان ظاهر شد.
۴) فرشته مرگ، روح جوان را نزد سلیمان (ع) نگرفت.

۴۱. گزینه ۳ درست است.

با توجه به متن، عزاییل هنگامی که جوان را نزد سلیمان (ع) دید، شگفت زده شد بنابراین به شکلی تند به او نگریست.
ترجمه گزینه‌ها: ۱) او را نمی‌شناخت. ۲) بر او خشمگین بود. ۳) تعجب کرده بود هنگامی که او را نزد سلیمان (ع) دیده بود.
۴) او را دید که بسیار به سلیمان (ع) اصرار می‌کرد.

۴۲. گزینه ۱ درست است.

با توجه به متن، خواست و اراده خداوند بر همه امور احاطه و غلبه دارد.

ترجمه گزینه‌ها: ۱) اراده خداوند بر همه چیز غلبه دارد. ۲) هر کس که بترسد و بگریزد هلاک می‌گردد. ۳) برای انسان ممکن است که از مرگ دور شود. ۴) خداوند آنچه را که بوده (گذشته) و آنچه را که خواهد بود (آینده) را می‌داند.

۴۳. گزینه ۴ درست است.

۱) أمر → ماضٍ ← للْمُخَاطِب ← خَوْفُ الشَّابَ ← خَوْفٌ ۲) حِرْفٌ وَاحِدٌ ← حَرْفَيْنِ ۳) الشَّابَ ← خَوْفُ.

۴۴. گزینه ۳ درست است.

۱) خَبْرٌ ← صِفَةٌ ۲) فَاعِلَةً ← فَاعِلَةً ۴) جَمْعٌ تَكْسِيرٍ ← مَفْرُد - خَبْرٌ ← صِفَةٌ.

۴۵. گزینه ۲ درست است.

۱) ماضٍ ← مضارع ← للْمُخَاطِب ← أَنَا الْمُسْتَرُ وَحْدَه - رُوْحٌ ← أَنَا الْمُسْتَرُ ۳) ماضٍ ← مضارع - هُوَ ← أَنَا الْمُسْتَرُ ۴) رُوْحٌ ← أَنَا الْمُسْتَرُ .

۴۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها: ۱) «لسان»: مبتدا و «مملوء»: خبر (جمله اسمیه) است. ۲) «الدرس»: مبتدا و «یکفی» «خبر» (جمله اسمیه) است. ۳) «کاتبی»: فعل امر و فاعل آن «ی» ضمیر بارز (جمله فعلیه) و «أَدْعِيه»: فعل امر و فاعل آن ضمیر بارز «ی»: (جمله فعلیه) است. ۴) «شاهدی» (شاهد من): مبتدا و خبر آن «يَحْضُرُ عِنْدَ القاضِي» و کل جمله شامل مبتدا و خبر: (جمله فعلیه) است.

ترجمه گزینه‌ها: ۱) زبان گربه پر از غده‌هایی است که مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کنند. ۲) معلم گفت: درس، بس است. ۳) با برادرت نامه‌نگاری کن و او را برای مهمانی دعوت کن. ۴) شاهد من نزد قاضی حاضر می‌شود و سخن مرا تأیید می‌کند.

۴۷. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها: ۱) «ما»: مفعول و «تَرَعَ»: فعل مضارع و فاعل آن ضمیر مستتر «أَنْتَ» و «تَحَصُّد»: فعل مضارع و فاعل آن ضمیر مستتر «أَنْتَ» و هر دو جمله فعلیه هستند. ۲) «ما»: مبتدا و «يَنْفَدُ» خبر و مبتدا و خبر جمله اسمیه تشکیل داده‌اند و فعل «يَنْفَدُ» که فاعل آن ضمیر مستتر «هو» می‌باشد جمله فعلیه تشکیل داده است. ۳) «مِمَّا»: جار و مجرور و «رَزْقَنَاكُمْ»: فعل ماضی و فاعل آن ضمیر بارز «نا» «كُمْ» مفعول است و «أَنْفَقُوا»: فعل امر و فاعل آن ضمیر بارز «و» و هر دو جمله فعلیه هستند. ۴) «أَفْضَلُ»: مبتدا و «أَنْفَعُهُمْ»: خبر و جمله اسمیه است.

ترجمه گزینه‌ها: ۱) هر چه را در دنیا بکاری در آخرت درو می‌کنی. ۲) آنچه نزد شماست از بین می‌رود و آنچه نزد خداوند است می‌ماند. ۳) از آنچه که به شما روزی دادیم شبانه‌روز اتفاق کنید. ۴) برترین مردم سودمندترین آن‌ها برای مردم است.

۴۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها: ۱) «صَدِيقُ»: مضارف و موصوف و «نَا»: مضارف الیه و «الْمُحْسِنُ»: صفت مفرد و «كُتُبًا»: موصوف و «تُفَيِّدُ النَّاسَ»: صفت جمله است. ۲) تركیب وصفی وجود ندارد. ۳) «الصَّرَاطُ»: موصوف و «الْمُسْتَقِيمُ» صفت مفرد است.
۴) «نَبَاتٌ»: موصوف و «مَفِيدٌ»: صفت مفرد است.

نکته: صفت برای جمع‌های غیر انسان به شکل مفرد مؤنث به کار می‌رود.

ترجمه گزینه‌ها : ۱) دوست نیکوکار ما کتاب‌هایی را تألیف کرد که برای مردم مفید هستند. ۲) مؤمنان همان کسانی‌اند که بسیار کارهای شایسته انجام می‌دهند و با کافران و منافقان نبرد می‌کنند. ۳) کار نیک انجام دهید زیرا آن شما را به راه راست هدایت می‌کند. ۴) در بیابان گیاهان سودمند و دارویی دیدیم پس آن‌ها را همانند دارو به کار بردیم.

۴۹. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها : ۱) «**تُمطِّر**» فعل ثلاثی مزید از باب إفعال و «**يَصِيرُ**» فعل ثلاثی مجرد است. ۲) «**لَا تَقْدِرُ**» فعل ثلاثی مجرد و «**تُدِيرُ**» فعل ثلاثی مزید از باب إفعال است. ۳) «**يَسْبُونَ**» و «**سَنَأْخُذُ**» و «**لَا يَرْجِعُوا**» : افعال ثلاثی مجرد هستند. ۴) «**خَلَقَنَاكُمْ**» و «**جَعَلَنَاكُمْ**» : افعال ثلاثی مجرد هستند و «**لِتَعَارَفُوا**» : فعل ثلاثی مزید از باب تفاغل است.

ترجمه گزینه‌ها : ۱) کاش آسمان بر ما باران می‌بارید تا هوا پاک می‌شد. ۲) جغد نمی‌تواند چشمانش را تکان دهد زیرا آن‌ها ثابتند. ۳) کسانی که دیگران را دشنام می‌دهند از آنها پیمانی خواهیم گرفت تا دیگر به آن کار برنگردند. ۴) قطعاً ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌هایی قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسیم، همانا گرامی‌ترین شما نزد خداوند پرهیزگارترین شماست.

۵۰. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها : ۱) **تَرَيَّنَتْ** : (آراسته شد) : فعل ماضی لازم و أصبحت : (شد) : فعل ماضی ناقص (ربطی) است. ۲) **يَرْجِعُ** : (باز می‌گردد) فعل مضارع لازم است. ۳) **كُنْ** : (باش) : فعل امر ناقص (ربطی) و لا تکن : (نباش) : فعل نهی ناقص (ربطی) است. ۴) **لَا يَشْكُرُونَ** : (شکرگزاری نمی‌کنند) : فعل مضارع متعدد است. نکته ۱ : أفعالی مانند «**كَانَ**» و «**أَصَبَحَ**» و «**صَارَ**» و مشتقات آن‌ها افعال ناقصه (ربطی) محسوب می‌شوند که فاعل نمی‌پذیرند و نه لازم و نه متعددی هستند.

نکته ۲ : گاهی فعلی با آن که متعددی است ولی مفعول آن ذکر نمی‌شود ولی از قرائن جمله می‌توان به آن پی برد مانند «**لَا يَشْكُرُونَ**» که مفعول آن «الله» به قرینه لفظی (یعنی در جمله لفظ آن ذکر شده) حذف شده است.

ترجمه گزینه‌ها : ۱) آسمان به وسیله ستارگان آراسته و جذاب شد. ۲) پدر محمد، هر شب به خانه‌اش باز می‌گردد. ۳) آزاده باش و بنده دیگری نباش. ۴) خداوند دارای بخششی بزرگ بر مردم است ولی بیشتر آن‌ها شکرگزاری نمی‌کنند.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

«اختلاف در هدف‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد.». ص ۶
«با توجه به دو ویژگی «متتنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی‌نهایت طلبی او»، اگر هدفی را که انتخاب می‌کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف، کامل‌تر است.». ص ۱۰.

۵۲. گزینه ۴ درست است.

از «**تَدِيرٌ**» ص ۱۲ کتاب اخذ شده است.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

دومین سرمایه خداوند در وجود انسان برای طی کردن مسیر رشد و کمال، قدرت اختیار و اراده و انتخاب است. صص ۱۹ و ۲۰.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

«پروردگار، به ما نیرویی عنایت کرده تا با آن بیندیشیم و مسیر درست زندگی را از راههای غلط تشخیص دهیم، حقایق را دریابیم و از جهل و نادانی دور شویم.» ص ۱۹. که همگی زیر عنوان «توانایی اندیشه و تعلق» قرار می‌گیرند.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

نکته ۱: بعد جسمانی = غیرروحانی: بعد جسمانی مانند سایر اجسام و مواد، دائم در حال تجزیه و تحلیل است و سرانجام فرسوده و متلاشی می‌شود.

بعد روحانی = غیر جسمانی: در مقابل، بعد روحانی و غیر جسمانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، متلاشی نمی‌شود و بعد

از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

«همین بُعد غیر جسمانی یا «روح» است که به دنبال کمالات نامحدود است و توانایی درک واقعیات و تفکر و اندیشه به ما می‌بخشد. همین بُعد است که فضیلت‌ها و ردیلتهای اخلاقی را کسب می‌کند و اگر به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود و اگر به ردیلتهای تن داد، تا اعمق جهنم سقوط می‌کند.». ص ۳۳

۵۶. گزینه ۲ درست است.

به توضیحات تست قبل مراجعه کنید.

۵۷. گزینه ۲ درست است.

در متن کتاب، گزینه ۲ ادامه بخش آخر سؤال است: ص ۴۱.

رد سایر گزینه‌ها:

رد گزینه ۱: زندگی دنیوی بی‌ارزش نیست، کم ارزش است. ص ۴۰

رد گزینه ۳ و ۴: هر دو از آثار و پیامدهای اول اعتقاد به معاد هستند. ص ۴۰؛ حال آن که سؤال و گزینه ۲ از آثار و پیامدهای دوّم اعتقاد به معاد محسوب می‌شوند. ص ۴۱

۵۸. گزینه ۴ درست است.

تمها گزینه ۴ به مقایسه دنیا و آخرت و تعریف دقیق از دنیا می‌پردازد.

رد سایر گزینه‌ها:

رد گزینه ۱: مربوط به آثار اعتقاد به معاد است. ص ۴۰

رد گزینه ۲: اولاً چندان ربطی به تعریف دنیا ندارد. و ثانیاً واضح‌تر این که حدیث است و نه آیه!

رد گزینه ۳: آیه درباره و در وصف دیدگاه منکران معاد است. ص ۴۲

۵۹. گزینه ۲ درست است.

«معاد لازمه عدل الهی: عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و نیکوکاران را با بدکاران برابر قرار نمی‌دهد؛ از این رو، خداوند وعده داده است که هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند. اما زندگی انسان در دنیا به گونه‌ای است که امکان تحقق این وعده را نمی‌دهد». ص ۵۵. و این مطلب در ذیل عنوان «دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند» مطرح می‌شود. ص ۵۴

۶۰. گزینه ۳ درست است.

«اگر به وجود آدمی توجه کنیم، می‌بینیم که خداوند انسان را به گونه‌ای آفریده که گرایش به بقا و جاودانگی دارد و از نابودی گریزان است و بسیاری از کارها را برای حفظ بقای خود انجام می‌دهد». و این مطلب در ذیل عنوان «دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند» و «معاد لازمه حکمت الهی» مطرح می‌شود: ص ۵۴

۶۱. گزینه ۱ درست است.

آنچه ارتباط انسان با عالم دنیا را استمرار می‌دهد، آثار ما تأثیر اعمال او می‌باشد. ص ۶۴

و در روایت امام کاظم (ع) که درباره ارتباط متوفی با خانواده است می‌فرماید: «برحسب مقدار فضیلت‌هایش. برخی از آنان هر روز و برخی هر دو روز و برخی هر سه روز و کمترین آنان هر جموعه». ص ۶۶. و این کمیت را می‌رساند و نه کیفیت.

و این روایت / حدیث در ذیل عنوان «وجود ارتباط میان عالم بزرخ و دنیا» مطرح می‌شود. ص ۶۴

۶۲. گزینه ۱ درست است.

حدیث رسول خدا (ص) و آیه گزینه ۱ هر دو یک مفهوم را می‌رسانند و آن «بسته نشدن پرونده اعمال» است. صص ۶۴ و ۶۵

۶۳. گزینه ۳ درست است.

عزیزان داوطلب و دانش‌آموز باید توجه داشته باشید که تعداد مراحل قیامت و این که هر کدام از مراحل دارای چند و چه حوادث / وقایعی هستند بسیار مهم است. آن هم به ترتیب.

توضیح کلی مراحل قیامت:

مرحله اول قیامت:

با پایان یافتن دنیا آغاز می‌شود و سه حادثه به ترتیب دارد: ۱- شنیده شدن صدایی مهیب، ۲- مرگ اهل آسمان‌ها و زمین -۳-

تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها.

مرحله دوم قیامت:

در این مرحله وقایعی رخ می‌دهد تا انسان‌ها آماده دریافت پاداش و کیفر شوند. (آماده شدن = تمھید). و پنج حادثه به ترتیب دارد: ۱- زنده شدن همه انسان‌ها، ۲- کنار رفتن پرده از حقایق عالم، ۳- برپا شدن دادگاه عدل الهی، ۴- دادن نامه اعمال، ۵- حضور شاهدان و گواهان.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

«آشکار شدن حوادث تلخ و شیرین اتفاق افتاده در زمین» مربوط به حادثه «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است که با آیه شریفه «وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ كَرِامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفَعَّلُونَ» که مربوط به حادثه «حضور شاهدان و گواهان - فرشتگان الهی» در مرحله دوم قیامت اشتراک مرحله دارند.

و «تبديل آسمان‌ها و زمین به آسمان‌ها و زمینی دیگر» مربوط به حادثه «تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها» است که با آیه شریفه «يَوْمَ تَرْجُحُ الْأَرْضُ وَالْجِبالُ وَكَانَتِ الْجِبالُ كَثِيرًا مَهْيَلًا» که مربوط به حادثه «تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها» در مرحله اوّل قیامت اشتراک مرحله دارند. صص ۷۳ تا ۷۵

۶۵. گزینه ۱ درست است.

دقیقاً مطابق متن ص ۷۴ است.

۶۶. گزینه ۳ درست است.

به توضیحات تست ۶۳ مراجعه کنید.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

«بار دیگر بانگ سهمناکی در عالم می‌بیچد و حیات مجدد انسان‌ها آغاز می‌شود. با این صدا، همه مردگان دوباره زنده می‌شوند و در پیشگاه خداوند حاضر می‌گردند.» ص ۷۳ . و این پیش از حادثه «کنار رفتن پرده از حقایق عالم» است. (رد گزینه ۲).

گزینه ۱ و ۳ نیز یکی هستند و حادثه اوّل از مرحله اوّل می‌باشند. (رد گزینه ۱ و ۳)

۶۸. گزینه ۲ درست است.

«اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنچش اعمال قرار می‌گیرد». ص ۷۴

«فرشتگان در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آنها بوده‌اند و تمامی اعمال آنها را ثبت و ضبط کرده‌اند». ص ۷۵

۶۹. گزینه ۴ درست است.

عیناً مطابق متن ص ۷۵ است.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

«[بهشتیان] خدا را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درماندگی، دور کرده است». ص ۸۳

«بالاترین نعمت بهشت، یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا را برای خود می‌یابند». ص ۸۳

۷۱. گزینه ۳ درست است.

«از هر دری فرشتگان برای استقبال به سوی آنان می‌آیند و به بهشتیان سلام می‌کنند» و «بهشتیان با خدا هم صحبت‌اند».

ص ۸۳

۷۲. گزینه ۴ درست است.

«آنان گاهی دیگران را مقصراً می‌شمارند و می‌گویند: شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند». ص ۸۶

«شیطان می‌گوید من فقط شما را فرا خواندم و شما نیز مرا پذیرفتید. مرا ملامت نکنید، خود را ملامت کنید». ص ۸۶

۷۳. گزینه ۱ درست است.

«برای کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا رسید می‌گوید: الان توبه کردم، توبه نیست...»

ترجمه آیه شریفه دوم در «تدبر» صص ۸۶ - ۸۷ است. پس طبق این آیه دوزخیان توبهٔ حقیقی نکرده‌اند.

دیگر گزینه‌ها هم از همان بخش اخذ شده‌اند.

۷۴. گزینه ۲ درست است.

«در عرصه قیامت، تصویر اعمال انسان یا گزارشی از عمل انسان نمایش داده نمی‌شود». ص ۸۹

۷۵. گزینه ۱ درست است.

سؤال ترکیبی است به ترتیب از:

«دارالسلام»: بهشت موعود یا اخروی یا اصلی؛ «جایگاهی تنگ»: جهنم / دوزخ گناهکاران. درس ۸ صص ۸۳ و ۸۶

«آموزش مطلب مفید به دیگران»: آثار ما تأخیر. درس ۶ ص ۶۴

«بهترین گواهان قیامت»: پیامبران و امامان. درس ۷ صص ۷۴ و ۷۵

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۲ درست است.

داشتن شناخت و آگاهی است.

۵۲. گزینه ۴ درست است.

جهان‌بینی نامیده می‌شود.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

ایدئولوژی نامیده می‌شود.

۵۴. گزینه ۱ درست است.

اعتقادیابی اعتقادی نسبت به خداوند است.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

زندگانی این جهانی او ارزش و اهمیت خاصی پیدا می‌کند.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

در برخورد با جهان و طبیعت خواه ناخواه آن را شناسایی می‌کند و به آن آگاه می‌شود.

۵۷. گزینه ۲ درست است.

با واقعیت‌های هستی یکی پس از دیگری آشنایی حاصل می‌کند و به تدریج بر آگاهی‌های خود می‌افزاید.

۵۸. گزینه ۴ درست است.

راه روشن و ساده است.

۵۹. گزینه ۲ درست است.

با مشاهده غیرمستقیم وجود آن را حس و درک می‌کنیم.

۶۰. گزینه ۳ درست است.

بسیاری را منظم می‌شناسیم و از نظم آنها سخن می‌گوییم.

۶۱. گزینه ۱ درست است.

ویژگی نظم است و برای اثبات برهان نظم به کار می‌رود.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

نظم نامیده می‌شود.

۶۳. گزینه ۳ درست است.

با (واقعی، هدف، هدفهای ارزشی و اعتباری) تکمیل می‌گردد.

۶۴. گزینه ۳ درست است.

به نوع و جنس اجزا دلالت دارد.

۶۵. گزینه ۱ درست است.

به استوار بودن نظام جهان پی می بریم.

۶۶. گزینه ۳ درست است.

«شگفتی‌های آفرینش» مفهوم می شود.

۶۷. گزینه ۴ درست است.

خفاش نعل اسبی دستگاه فرستنده خارق العاده‌ای دارد که می‌تواند این جهت‌یابی را کامل‌تر کند.

۶۸. گزینه ۲ درست است.

تجربی و علوم طبیعی همواره انسان را به کشف ریزه‌کاری‌های بیشتری می‌رساند.

۶۹. گزینه ۴ درست است.

(آگاهی، هدف و برنامه) قابل تشخیص هستند.

۷۰. گزینه ۱ درست است.

ناظم خود را نشان می‌دهند.

۷۱. گزینه ۳ درست است.

علم، قدرت و حکمت ناظم معلوم خواهد شد.

۷۲. گزینه ۴ درست است.

دارای خلقت تدریجی هستند.

۷۳. گزینه ۱ درست است.

چیزی را «فطری» می‌گویند که نوع خلقت انسان اقتصای آن را داشته باشد.

۷۴. گزینه ۲ درست است.

مبین خداجویی فطری است.

۷۵. گزینه ۱ درست است.

پرستش با گذشت زمان به کلی از صحنه خارج می‌شد.

انگلیسی (۱)

Part A: Grammar and Vocabulary

۷۶. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مفهوم جمله، صحبت در مورد کاری است که از قبل برنامه‌ریزی شده، پس از **be + going to** همراه با مصدر فعل استفاده می‌شود.

۷۷. گزینه ۳ درست است.

مفهوم جمله نشان‌دهنده استفاده از صفت عالی است. صفت **good** از صفات بی‌قاعده است که صورت عالی آن به صورت **the best** استفاده می‌شود.

۷۸. گزینه ۱ درست است.

جمله بعد از **wh**ها به صورت سؤالی استفاده می‌شود که بهترین ترتیب در (۱) آمده است.

۷۹. گزینه ۲ درست است.

باید از صورت عالی صفت **famous** استفاده کرد. چون بیش از یک بخش دارد پس قبل از آن از **the most** استفاده می‌کنیم.

۸۰. گزینه ۴ درست است.

عبارت **take care of** به معنی مراقبت کردن درست است.

۸۱. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: پم شغلی دوم پیدا کرد که مشکلات مالی اش را حل کرد و توانست به والدینش کمک کند.

(۲) حل کردن

۸۲. گزینه ۱ درست است.

ترجمه: آنها هیچ علاقه‌ای به داستانی که برایشان تعریف کردم نشان ندادند.

(۱) علاقه

۸۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: بعد از این که میلیون‌ها نفر ویدئوهایش را نگاه کردند مشهور شد.

(۴) مشهور

۸۴. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: با انجام آزمایشات علمی آنها به دنبال جواب درست برای سؤال‌هایشان بودند.

(۴) جستجو کردن

۸۵. گزینه ۱ درست است.

ترجمه: این عقیده خوبی است که گوش دادن به موسیقی به دانش‌آموزان کمک می‌کند در همه موضوعات بهتر کار کنند.

(۱) باور، عقیده

۸۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه: کتاب به سبکی نوشته شده است که برای سن بچه‌ها مناسب است.

(۳) مناسب

۸۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه: خدمات جدی اش باعث شد او دست از کار بکشد.

Part B: Cloze Test

۸۸. گزینه ۱ درست است.

برای کاری که در آینده نزدیک بدون هیچ برنامه قبلی صورت می‌گیرد از **will** همراه با صورت ساده فعل استفاده می‌شود.

۸۹. گزینه ۴ درست است.

با توجه به مفهوم متن بهترین گزینه در (۴) آمده است.

۹۰. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: اما امروزه لباس به رنگ سیز مفهومی متفاوت دارد.

(۲) متفاوت

۹۱. گزینه ۲ درست است.

عبارت **care about** به معنی مراقبت کردن است.

۹۲. گزینه ۱ درست است.

ترجمه: مردم به مردان و زنانی که لباس‌های آنها را درست می‌کنند پول خوبی می‌دهند.

(۱) درست کردن

Part C: Reading Comprehension

۹۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: «شما همانی هستید که می‌خورید» این یعنی .....

(۴) آنچه شما می‌خورید می‌تواند برای بدنتان مضر یا مفید باشد

۹۴. گزینه ۱ درست است.

ترجمه: طبق متن، رژیم چینی یک رژیم خوب است زیرا .....

(۱) حاوی سبزیجات زیادی است

۹۵. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: سیر، طبق متن .....

(۴) سیستم ایمنی بدن را افزایش می‌دهد

۹۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه: کدام جمله درست نیست؟

(۲) روغن ماهی چربی بدنتان را افزایش می‌دهد.

۹۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه: این متن اساساً در مورد ..... است.

(۳) اثرات خوب و بد تماشای رسانه‌های دیداری

۹۸. گزینه ۴ درست است.

ترجمه: افراد پیر و مریض .....

(۴) اغلب در خانه هستند

۹۹. گزینه ۳ درست است.

ترجمه: فیلم‌ها معمولاً .....

(۳) تصویر بدی از نحوه زندگی کردنمان به ما ارائه می‌دهند

۱۰۰. گزینه ۴ درست است.

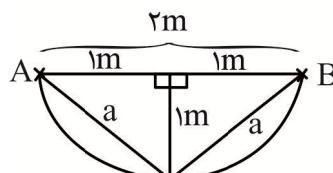
ترجمه: طبق متن، زیاد تلویزیون نگاه کردن .....

(۴) واقعاً اعتیادآور است

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{aligned} a^2 &= 1^2 + 1^2 \Rightarrow a = \sqrt{2} \\ &= 2a = 2\sqrt{2} \quad \text{مسیر خط چین} \\ &= \pi \times (1) = \pi \quad \text{مسیر نیم دایره} \end{aligned}$$

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{aligned} x^2 - mx + 3m^2 &= 0 \\ \Rightarrow a_1 + a_2 &= -m, a_1 a_2 = 3m^2 \\ a_1^2 + a_2^2 + a_1 a_2 - (a_1 + a_2)^2 &= m^2 - 3m^2 = -2m^2 \end{aligned}$$

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} \frac{x+4}{2x-4} + \frac{x^2}{x^2-4} + 2 &= \frac{(x+4)(x+2) + 2x^2 + 4(x^2-4)}{2(x^2-4)} \\ \Rightarrow \frac{1}{2}[(x+4)(x+2) + 2x^2 + 4(x^2-4)] &= p(x) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow p(\circ) = \frac{1}{2} [4 \times 2 + 4 \times (-4)] = -4$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

اگر ورزشگاه N نفر ظرفیت داشته باشد، در A هر یک ساعت $\frac{N}{x}$ و در B $\frac{N}{6}$ و در C $\frac{N}{4}$ نفر را تخلیه می‌نماید در حالی که هر سه در یک ساعت N نفر را تخلیه می‌نمایند بنابراین:

$$\frac{N}{4} + \frac{N}{6} + \frac{N}{x} = N \Rightarrow \frac{6x + 4x + 24}{24x} = 1$$

$$\Rightarrow 10x + 24 = 24x \Rightarrow 24 = 14x \Rightarrow x = \frac{24}{14} = \frac{12}{7} \text{ ساعت}$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

هزینه کارگری + ارتفاع به متر × محیط به متر × قیمت حصار = هزینه

$$= 200 + 2(a+b) \times \frac{h}{100} + 70 \text{ tn} = 4(a+b)h + 70 \text{ tn}$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

از آنجایی که هر کد ملی، شماره شناسنامه و شماره حساب بانکی مربوط به تنها یک نفر می‌باشد بنابراین می‌توانند به معدل یک تابع بسازند در حالی که رشته تحصیلی شما متعلق به یک فرد نیست پس گزینه ۴ جواب مورد نظر است.

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

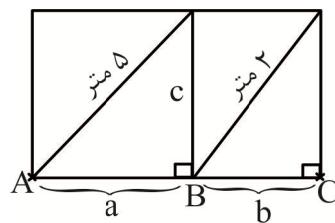
از آنجایی که حقوق تابعی از ساعت اضافه کاری، سابقه کار، رده سازمانی است پس همه بجز حقوق مستقل هستند. پس گزینه ۲ مورد نظر است.

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

$$a^2 + c^2 = 25$$

$$b^2 + c^2 = 4$$

$$a^2 - b^2 = 21 \Rightarrow (a+b)(a-b) = 21$$

$$\Rightarrow (a+b)(3) = 21 \Rightarrow a+b = 7$$

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = -\sqrt{(x-5)^2} = -|x-5| = \begin{cases} \frac{2x-10}{2} & x = 1, 2 \\ 5-x & x = 3, 4 \end{cases}$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

زمانی که جای X و y عوض می‌شود نمودار تابع نیست.

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

از آنجایی که $g(x) = \sqrt{f(x)} = \sqrt{x^2} = |x|$ پس گزینه ۳ درست است.

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

چون عرض از مبدأ یکسان (h) دارند پس هر دو محور y را در h قطع می‌کنند که این همان نقطه $(h, 0)$ است. پس گزینه ۱ درست است.

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = ax^2 + bx + c \Rightarrow x_1 = \frac{-b}{2a}$$

$$g(x) = bx^2 + ax + c' \Rightarrow x_2 = \frac{-a}{2b}$$

$$\Rightarrow \frac{-b}{2a} = \frac{-a}{2b} \Rightarrow a^2 = b^2 \Rightarrow a = \pm b$$

$$\Rightarrow x_1 = x_2 = \pm \frac{1}{2}$$

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

دقت کنید که یک طرف محصور است و فقط سه طرف باقی می‌ماند پس: $y = 2x + 5$

$$S = xy = x(5 - 2x) = 5x - 2x^2$$

که این یک سهمی است که رأس آن حداکثر تابع است به عبارت دیگر:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-5}{-2 \times 2} = \frac{5}{4}$$

پس حداکثر مساحت مقدار $\frac{5}{4}$ یعنی گزینه ۲ می‌باشد.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

سهم هر دهک به ترتیب زیر است:

$$= 5/10 + 2 = 12/5$$

$$= 8/10 + 2 = 12/5$$

$$= 2/5 + 1/5 = 4/5$$

$$= 10/5 + 2 = 12/5$$

$$= 100 - (16 + 14/5 + 12/5 + 10/5 + 8/5 + 6/5 + 5/5 + 4/5 + 2/5) = 19/5$$

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

نسبت سهم دهک به اول هر چه کمتر باشد، وضعیت توزیع درآمد مناسب‌تر است.

$$\frac{18}{1/5} > \frac{20}{2/5} > \frac{21}{3}$$

پس به ترتیب A - C - B مناسب‌تر است.

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

«رفاه اجتماعی» اصطلاحی است که در پی تأمین حداقل نیازهای اساسی آحاد جمعیت کشور، برخورداری از سلامت در جسم و روح افراد جامعه، کاهش ناهمجارتی‌های اجتماعی، ارتقای توانمندی‌ها، مسئولیت‌پذیری افراد جامعه در برابر یکدیگر، رضایتمندی و شادکامی افراد است. رفاه اجتماعی با این رفتار فقر و کاهش نابرابری‌ها تحقق می‌یابد.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

درآمد سرانه در بیش از ۵۰ کشور در حال توسعه فقیر از ۱۶۰۰ دلار کمتر است در حالی که هیچ یک از ۲۰ کشور توسعه یافته دنیا سرانه سالانه کمتر از ۴۰۰۰۰ دلار در سال ندارند.

$$\frac{40000}{1600} = 25$$

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

اقتصاددانان برای مقایسه بهتر کشورها و روند تغییرات آنها علاوه بر شاخص‌های توسعه به شاخص‌های دیگر نیز توجه دارند؛ به عبارت دیگر گاهی شاخص‌های رشد و توسعه به اندازه کافی وضعیت هر کشور را معرفی نمی‌کند؛ به طور مثال مواردی چون تغذیه، مسکن، بهبود فضای کسب و کار، وضعیت فساد و مبارزه با آن، استفاده از علم و فناوری، ابعاد زیست محیطی و آلایندگی‌ها، دسترسی به ارتباطات و فناوری اطلاعات، بزهکاری، مالکیت و... در شاخص توسعه انسانی مورد توجه نیست.

۱۲۱. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{4}{5} \text{ حدود } ۸۰\% \text{ جمعیت جهان در کشورهای در حال توسعه زندگی می‌کنند.}$$

۱۲۲. گزینه ۳ درست است.

(الف) «توسعه» در کنار افزایش تولید بر تغییرات و تحولات کیفی دیگری نیز دلالت دارد و از این‌رو آن را می‌توان مفهومی کمی - کیفی دانست؛ اما دستیابی به توسعه، علاوه بر رشد اقتصادی، مستلزم دستیابی به برخی شاخص‌های دیگر و بهبود وضعیت مردم در مواردی چون بهداشت و سلامت، امید به زندگی، برخورداری از امکانات آموزشی، مشارکت مؤثر در فعالیت‌های سیاسی - اجتماعی، سطح تحصیلات، دسترسی به آب سالم، کاهش نرخ مرگ و میر نوزادان، بهبود توزیع درآمد و کاهش فقر است.

همان‌گونه که مشاهده می‌کنید، مفهوم توسعه شامل رشد نیز هست؛ اما هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست.

(ب) برای مقابله با فقر و نابرابری باید سیاست‌های مناسب را به کار گرفت. مسلماً برقراری یک سامانه و نظام مناسب و کارآمد مالیاتی از مهمترین ابزارهای رویارویی با نابرابری توزیع درآمد است.

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

اغلب مردم پساندازهایی دارند و مایل هستند آنها را در اموری به کار گیرند که عاید مناسبی داشته باشد. از سوی دیگر، افراد به تنها‌ی امکانات و سرمایه‌های لازم و تخصص و توان انجام دادن این کار را ندارند.

صاحبان واحدهای تولیدی و مراکز تجاری نیز برای تأسیس این گونه واحدها و گسترش دادن فعالیت‌های خود به منابع مالی نیازمندند. در قدیم، اشخاص پساندازها یا مال به دست آمده از ارث را وارد سرمایه‌گذاری می‌کردند و یا از افراد دارای اعتبار یا بانک‌ها قرض می‌گرفتند.

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

تنها مورد ۳ آثار مفید بورس بر اقتصاد جامعه است و موارد دیگر کاری است که در بورس انجام می‌شود.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

اولین کاری که برای سرمایه‌گذاری در بورس باید انجام داد، گرفتن «شناسه معاملاتی» با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها است. همان‌طور که بانک به مشتری خود شماره حسابی می‌دهد که مشتری با آن شماره شناخته می‌شود، سامانه معاملاتی بورس هم افراد را با شناسه معاملاتی آنها شناسایی می‌کند.

سپس خریدار سهام برای خرید باید به یکی از کارگزاری‌های بورس مراجعه، و از کارگزار تقاضای برگه درخواست خرید کند. کارگزار برگه‌ای را در اختیار او قرار می‌دهد. او علاوه بر تکمیل آن باید مبلغی را که می‌خواهد سرمایه‌گذاری کند به حساب کارگزار واریز کند و فیش آن را به همراه برگه تکمیل شده تحويل کارگزار دهد و رسید بگیرد. طی زمان معینی، پس از آماده شدن اوراق سهام، مشتری با تحويل رسید قبلی به کارگزار، اوراق سهام خود را دریافت می‌دارد. علاوه بر خرید حضوری، اشخاص می‌توانند از طریق اینترنت نیز به خرید اقدام کنند و پس از عملیات، نمونه چاپی آن را به عنوان رسید دریافت نمایند. برای فروش سهام نیز فرد باید به کارگزار مراجعه، و قیمت مورد نظر را برای فروش تعیین کند تا کارگزار از سوی فروشندۀ اقدام کند.

دقیق کنید بازار سرمایه هم محل عایدی و هم خطر (ریسک) است. به همین دلیل افراد باید فقط سرمایه‌های مازاد خود را بیاورند و به بورس نگاه کوتاه‌مدت نکنند. همچنین بهتر است به اصطلاح همه تخم‌مرغ‌های خود را در یک سبد نگذارند و سبد سهام تشکیل دهند. در غیر این موارد احتمال ضرر می‌رود.

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{1400 - 1000}{1000} = \frac{40}{100} = 40\%$$

تورم کالاهای خوراکی

$$\frac{30000 - 20000}{20000} = \frac{10000}{20000} = \frac{50}{100} = 50\%$$

تورم در کالاهای سرمایه‌ای

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

عمر مفید برابر نسبت قیمت کالا بر استهلاک سالیانه است.

$$\frac{2000}{25} = 80$$

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} & \frac{400}{100} + 72) \times 400 - (60 \times 400 + 500) \\ & = هزینه - واحد فروش \times قیمت = هزینه - درآمد = سود \\ & = 68 \times 400 = 2700 \\ & = -24500 \end{aligned}$$

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

در سطح قیمت بیش از قیمت تعادلی در بازار با مازاد عرضه رو به رو می‌شویم؛ زیرا به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان، که به دنبال کسب سود بیشترند به تولید بیشتر می‌پردازند؛ در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران به آن مقدار تمایل نشان نمی‌دهند.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

چون $5000 = 4000 + \%25(4000)$ ، پس با مبلغ 4000 ریال به میزان $1000 \times 1000 = 5000$ گرم از کالا را می‌توان خرید.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

در (۴) به جای «عرفانی» - که نشانه «موضوع و نوع» است - «علمی» یا «فلسفی» را قرار دهید؛ ضمناً یادتان باشد «عراق [اعجم]» نام کهن یک ناحیه جغرافیایی در فلات ایران است. (درس ۷)

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

درست این است: سبک دوره سلجوقی را چون میان سبک‌های خراسانی و عراقی قرار گرفته باید بینابین نامید. (درس ۷)

۱۳۳. گزینه ۱ درست است.

(۲) و (۳) و (۴) را مزین به لغات و ترکیبات دخیل از عربی آوردیم که در انتخاب (۱) شک نکنید! الفختن (الفخدن) در زبان دری معادل اندوختن است در فارسی امروز؛ ضمناً کاربرد «کجا» به جای «که» در مقام وصول ویژگی نحوی سبک خراسانی است. (درس ۷)

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

چنگ و بربط برگرفتن و غزل گفتن خوش و شادی‌آور از یک مجلس بزم بوستانی خرم فرحانگیز نشانی می‌دهند. (درس ۷)

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

در (۲)، هر دو مربوط به دوره دوم است؛ در (۳) نیز. در (۴)، هر دو مربوط به دوره اول است. (درس ۷: صفحات ۶۴ و ۶۵)

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

در متن، «خبر» و «خیر» و «فال» [او «آدم»] - که البته از اعلام است! و «شوم» دخیل از عربی هستند. (درس ۷)

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

کثرت کاربرد لغات عرب، حذف به قرینه و سفع از ویژگی‌های نثر کشفالمحجب - به عنوان نمونه‌ای از نثر غزنوی - سلجویی - است. (درس ۷)

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

بیت فقط یک لغت مهجور دارد، که مسئله زبان است، نه ادب؛ هیچ تشبیه‌ی ندارد؛ واژه‌ای هم که تلفظش با فارسی امروز متفاوت باشد در آن نیامده است. (درس ۷)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

به درس ۷، صفحه ۶۱ رجوع کنید و معادل‌های عددی قرون هجری قمری را با گزینه درست تطبیق دهید.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

«شاهنامه منشور ابومنصوری» و «تاریخ الرسل والملوک» - ایضاً مشهور به «تاریخ طبری» - خود، اصل عربی «تاریخ بلعمی»‌اند؛ و «تفسیر طبری» اصل عربی «ترجمه تفسیر طبری». (درس ۴)

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

در ۴، جای «مدحی»، باید «غنایی» قرار بگیرد. (درس ۴)

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

«پارتی» زبان نواحی شرقی و شمال شرقی است؛ و «فارسی میانه (پهلوی)»، در اصل، زبان ناحیه «فارس» (پارس) در جنوب غربی ایران. (درس ۴)

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

متون مکتوب، در درجه اول، جنبه دیداری دارند؛ در طبیعت، متون انواع غیردیداری نیز دارند؛ مربوط به تمام حواس دیگر: شنوایی، بیوایی، چشایی، و بساوایی. لحن و آهنگ هم پیش از خوانش [که به هدف استخراج دقیق نکات زبانی، ادبی و فکری انجام می‌گیرد] کشف می‌شود. (درس ۱)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

الف) با وجود آن که بیتی در آهنگ حماسی است، محتوای حماسی ندارد. ۵) نمونه‌ای از شکوهایه است. ه) هم نمونه‌ای است از یک مرثیه. (درس ۲)

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

روشن است که نگاه طراح بر معانی دوگانه «هزار» بوده است؛ هزار، چه در کاربرد عددی (۱۰۰۰)، چه هزارستان (= هزارآوا؛ متراffد بلبل)، به فتح هـ (هـ) تلفظ می‌شده است. با این آگاهی، در ۲) و ۳) و ۴) میان دو نمونه از «هزار» تکرار برقرار است؛ اما در ۱)، «هزار» مصراع اول ۱۰۰۰ است، و دومی - در یکی از معانی ایهامی اش - می‌تواند متراffد بلبل باشد. (درس ۷، صفحه ۶۲، الف) - ۳)

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

یادتان باشد «نیکخو»، به عنوان یک واژه مرکب، نه «نیک» است، نه «خو». اما در ۳) - اگر از «باد» و «بادا» [«بگذریم، یار»] (نکره) و «یار» [آن] تکرار دارند؛ هرگز یادتان نرود نشانه‌های جمع و سی نکره را قبل از بررسی آرایه‌های تکرار و جناس از ساختار واژگانی منها کنید! (درس ۳)

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

منتظر سوال مشخصاً این بوده: در کدام گزینه کلمات قافیه قبیل از ردیف جناس دارند. در ۴) «جان» و «جهان» چنین‌اند. در ۱) و ۲) و ۳) هم که اساساً جناس به کار نرفته است. (درس ۳)

۱۴۸. گزینه ۳ درست است.

در ۱) «~تروا~» و «~درخشـ~» متوازن‌اند، اما «مهتاب» و «شبتاب» متوازی. در ۲) «جرعه‌جرعه» و «گونه‌گونه» متوازی‌اند. در ۴) هم مسئله این است که «عطیر» و عکس، از یک سو، و عمق و «برق»، از سوی دیگر، صرفاً بنابر جایگاه نحوی می‌توانند به درستی سجع برقرار کنند. (درس ۴)

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

بیت سؤال و ۴) مضمون مধی دارند. ۱) صرفاً توصیفی از خلوت عشق است. در ۲) شاعر تمہید عبادت می کند. در ۳) سخن از شرف انسان خردمند بر سایر حیوانات است. (درس ۷، صفحه ۶۳)

۱۵۰. گزینه ۴ درست است.

آن دیو که در بیت سؤال آمده «نفس امّاره» است. و در بیت سؤال و ۱) و ۲) و ۳) به خطر و ضرورت حذر از آن اشاره می شود. اما در ۴) لغزش و گناه برآمده از اطاعت هوا[ای] نفس ضرورت است تا پس از ادراک وجود آن بتوان به مبارزه با آن پرداخت.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

سه الگو در هجایندی فارسی ممکن است:

ba	بَ	$\Leftarrow /-/-/ + /b/$	۱. صامت + مصوت (CV = ص م)
bā	بَا	$\Leftarrow /b/-/ + /a/$	
bar	بَر	$\Leftarrow /b/-/ + /r/$	۲. صامت + مصوت + صامت (CVC = ص م ص)
bār	بَار	$\Leftarrow /b/-/ + /a/-/ + /r/$	
pors	پُرس	$\Leftarrow /p/-/ + /o/-/ + /r/-/ + /s/$	۳. صامت + مصوت + صامت + صامت (CVCC = ص م ص ص)
pārs	پَارس	$\Leftarrow /p/-/ + /a/-/ + /r/-/ + /s/$	

همچنان که پیداست، در الگوی یکم، تعداد صامت در پایان برابر است با ° (صفر). (درس ۵)

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

در ۱) اشکال این است که اولاً واج نگاری «چه» در آن دیداری است نه شنیداری! ثانیاً در «دراز آمدهست» به ضرورت آهنگ (وزن) حذف همزه ضروری است. در ۲) هم حذف همزه رعایت نشده و آهنگ کلام ناساز شده. در ۴) هم «همت» را می باید به شکل هِممت واج نگاری نمود. (درس ۵)

۱۵۳. گزینه ۱ درست است.

«مُوتْ» هجای کشیده است: شامل /صامت + صامت + صوت کوتاه + صامت + صامت/ در حالی که نوع هجای پایانی در سه تای دیگر بلند است. (درس ۵)

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

- ۱) نیک نَ گَردی کِ نَ گَردی وَفا
- ۲) در دِلَ ما رامَ تَ صَوْرَ مَ كُن
- ۴) عیب گَنَدَم کِچ دِیسَدی دَرو
- ۳) - ل - - | ل - ل - | - -

(درس ۵)

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

سه تای دیگر، به نسبت این یکی، یک (—) کمتر دارند؛ یعنی چه؟ یعنی این که ۴) می شود: فَعُولَن (X4)، سه تای دیگر می شوند: فَعُولَن (X3) + فَعَو (⇒ فَعَل). (درس ۵)

قاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۹۸

عبارت صحیح بدین صورت است: نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب.

۱۵۷. گزینه ۳ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۹۵

قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشراف، نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشوری کوتاه کند، به حمایت از مزدک برخاست.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

درس ۹ صفحات ۸۳ تا ۸۶

کوروش مدتها پس از به قدرت رسیدن، به آسیای صغیر لشکرکشی کرد و حکومت لیدی و سایر دولت‌ها – شهرهای آنجا را شکست داد و شهر ثروتمند ساراد، پایتخت لیدی و تمامی آسیای صغیر را به تصرف خود در آورد. در زمان پادشاهی کمبوجیه، پسر و جانشین کوروش بزرگ، مصر به تصرف هخامنشیان درآمد. داریوش بزرگ پس از فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی، به شرق لشکرکشی کرد و قسمت‌هایی از غرب و شمال غرب هند را به قلمرو خود افزود. خشایارشا، پسر و جانشین داریوش، پس از فرونشاندن شورش‌های مصر و بابل به یونان لشکر کشید و آتن را تصرف کرد، اما در نبرد دریایی در تنگه سالامیس توفیقی به دست نیاورد.

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۸ صفحه ۷۶

از آنجا که اقتصاد بین‌النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی پیاپی به سرزمین‌های ایلامی لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازها سرانجام سبب شد تا حاکمان کوچک ایلامی با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۸

در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و... با استفاده از ترجمه‌های که از خدای نامه‌ها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند. نوشه‌های این مورخان تا دویست سال پیش همچنان منبع اصلی مطالعه و شناخت تاریخ ایران باستان به حساب می‌آمد. متن اصلی خدای نامه‌ها و ترجمة عربی آنها از بین رفته و چیزی از آنها باقی نمانده است.

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

درس ۱۰ صفحه ۹۱

بنیانگذار این سلسله از قبیله پرنی (اپرنی) در شرق ایران بود که بر فرمانروای سلوکی در ناحیه‌ای در حوالی قوچان امروزی شورید و پارت و گرگان را از دست سلوکیان خارج کرد. پایتخت‌های این سلسله به ترتیب عبارت اند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صد دروازه که یونانیان به آن هکتام پولس می‌گفتند در حوالی دامغان کنونی و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

۱۶۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۶ صفحه ۵۸

رومیان با درآمیختن فرهنگ کهن طایفه‌ای و نظام دولت – شهری، جمهوری رم را تأسیس کردند. براساس قانون اساسی رم، ساختار حکومت، شامل چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی بود. اشراف به واسطه مجلس سنای عامت مردم از طریق مجمع نمایندگان خود، در اداره امور کشور مشارکت می‌کردند.

۱۶۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۷

شی هوانگ تی به منظور سلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد و شبکه گستره‌های از جاده‌ها ساخت. وی همچنین به قصد رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان نمود.

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۲، صفحه ۱۳

در بین النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها گاه شماری خورشیدی - قمری رایج بود. در این گاه شماری سال به ۱۲ ماه ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجایی که سال قمری ۳۵۴ روز و سال شمسی ۳۶۵ روز یک چهارم شبانه روز است. برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

۱۶۵. گزینه ۲ درست است.

درس ۱، صفحه ۴

برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

درس ۶ صفحه ۴۸

در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل بهار می‌بارد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدھی رودها بیشتر می‌شود. با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آنها، هر چه از غرب به سمت شرق کشور برویم، مقدار آب رودها کمتر می‌شود. رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند. اگر این رودها در نواحی مرطوب، جریان یابند مقدار آب آنها بیشتر خواهد بود. رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی و مقدار آب آنها در سال‌های مختلف متفاوت است.

۱۶۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۹

نام توده هوا	جهت نفوذ به کشور	زمان ورود به کشور	منشأ	اثر آب و هوایی
مرطوب موسومی	جنوب شرقی	دوره گرم	اقیانوس هند	باران‌های سیلابی
سودانی	غرب	دوره سرد سال	دریای سرخ	بارندگی
گرم و خشک	جنوب غربی	تابستان	عربستان	افزایش شدید دما

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

درس ۶ صفحه ۴۸

نیاکان ما در قرن‌های گذشته با توجه به کم آبی و خشک بودن سرزمین ایران برای دستیابی به آب، قنات را ابداع کرده‌اند تا در تمام سال، آب مورد نیاز را از اختیار داشته باشند. مانند قدیمی‌ترین قنات ایران که در قصبه گناباد در استان خراسان رضوی است.

۱۶۹. گزینه ۳ درست است.

درس ۶ صفحه ۴۹ و ۵۰

در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آنها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

۱۷۰. گزینه ۴ درست است.

درس ۴، صفحه ۳۰

برخی دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل طاقدیس‌ها و یا در میان ناویدیس‌ها، ایجاد شده‌اند (دشت کاکان در فارس). بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند (دشت نهانند). پاره‌ای از دشت‌ها حاصل موارد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند (مثل ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس). برخی از دشت‌ها از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم بر جای مانده‌اند، اما در روی آنها ناهمواری‌های جدید بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است (مثل دشت لوت).

۱۷۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۵، صفحه ۳۷

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا کمربند کم فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مطبوع است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدى به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا کمربند پرفشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

درس ۳، صفحه ۱۷

خلیج فارس به دلایل زیر دارای اهمیت است: اهمیت و نقش ارتباطی میان سه قاره - بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، ذخایر با ارزشی دارد - یکی از کانون‌های ثروت جهان - قرار گرفتن در قلب ناحیه جغرافیایی سیاسی جهان اسلام.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۴، صفحه ۲۲

طی دوران‌های زمین‌شناسی، ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است. و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است. پس از آخرین تحولات در این دوران، طی دوره کواترنر ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافت از آن پس تحت عوامل فرسایش تغییر پیدا کرده است.

۱۷۴. گزینه ۱ درست است.

درس ۲، صفحه ۱۰

پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و از همه مهمتر پی می‌برد برای سوالات که مطرح کرده است قبلًا پاسخی داده شده است یا خیر.

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها. ب) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

کنش، به اراده انسان وابسته است. یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد ولی تصمیم به انجام آن نمی‌گیرد.

۱۷۷. گزینه ۳ درست است.

- هرگز وجود حاضر غایب شنیدهای من در میان جمع و دلم جای دیگرست. به کنش درونی ارتباط دارد.
- ارزش‌ها و هنجرهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.
- پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی ایجاد می‌کنند.

۱۷۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

عبارت دوم: جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست، بلکه اعتباری است یعنی با آگاهی و اراده انسان شكل می‌گیرد.
عبارت پنجم: عضویت اعضا و در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است یعنی بر آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

۱۷۹. گزینه ۴ درست است.

- لایه‌های عمیق، تأثیرات همه جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.
- هنجارها و نمادها بر حسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر برخی از آنها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.
- باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۸۱. گزینه ۳ درست است.

- منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس است.
- فرهنگ اساطیری، مانع شکوفایی فطرت آدمی می‌شود.
- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.
- انسان در فرهنگ معنوی از محدوده مرزهای این جهان عبور کرده، چهره‌ای آسمانی و ملکوتی پیدا می‌کند.

۱۸۲. گزینه ۱ درست است.

حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.
آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها مبتلور می‌شود.

۱۸۳. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: ما در شکل‌گیری بعضی ویژگی‌های هویتی مانند مکان و زمان تولد یا دختر و پسر بودن نقش نداریم.

گزینه ۳: برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر نمی‌کنند؛ مانند زمان و مکان تولد.

گزینه ۴: هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

۱۸۴. گزینه ۱ درست است.

فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه‌های اجتماعی نمی‌تواند برخی ویژگی‌ها را داشته باشد. مانند ایرانی بودن.

۱۸۵. گزینه ۲ درست است.

همان‌گونه که هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی جهان متجدد سازگاری داشته باشد.

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

ایرانی: انتسابی، اجتماعی و ثابت

گندمگون: انتسابی، فردی و ثابت

وقت شناس: متغیر، اکتسابی و فردی

۱۸۷. گزینه ۲ درست است.

- بازتولید هویت اجتماعی از طریق جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی انجام می‌شود.

- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد

طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۱۸۹. گزینه ۴ درست است.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

۱۹۰. گزینه ۳ درست است.

اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هر چه قدرت اقناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.

منطق

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

شناسایی حقایق هستی کار منطق نیست. منطق ابزار صحیح اندیشیدن است. (رد گزینه ۱) به کارگیری منطق و ممارست و تمرین است که می‌تواند ما را از خطاهای ذهن محافظت نماید. (رد گزینه ۳ و ۴) درس ۱ صفحه ۴

۱۹۲. گزینه ۴ درست است.

در گزینه ۴ «مارو» مخفف «ما را» می‌باشد. کل عبارت به دلالت التزام به معنای سرگرم کردن و حواس را از موضوعی پرت نمودن است. درس ۲ صفحه ۱۵

۱۹۳. گزینه ۴ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۴

۱۹۴. گزینه ۱ درست است.

هر گیاهی غیر انسان است. برخی غیر انسان‌ها گیاه هستند. برخی غیر انسان‌ها گیاه نیستند. (مطلق) (رد گزینه ۲ و ۴) برخی غیر انسان‌ها غیر سنگ هستند. برخی غیر انسان‌ها غیر سنگ نیستند. (من وجه) (رد گزینه ۳) درس ۳ صفحه ۲۲

۱۹۵. گزینه ۳ درست است.

تعريف سرو به درختی مخروطی شکل اگرچه ممکن است همه شرایط یک تعريف صحیح را نداشته باشد اما تعريفی مفهومی است. (رد گزینه ۱) سیرو به معنای پذیرایی کردن قطعاً تعريفی لغوی است. (رد گزینه ۲ و ۴) درس ۴ صفحه ۳۱

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

گزینه‌های ۱ و ۳ شرط واضح بودن را رعایت نکرده‌اند. در گزینه ۴ شرط مانع بودن رعایت نشده است. درس ۴ صفحه ۳۴ و ۳۵

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

۱۹۸. گزینه ۴ درست است.

در واقع به صرف مشابهت اسم این پرنده با دو حیوان دیگر حکم می‌شود که ویژگی‌های مرغ یا شتر را هم داشته باشد. درس ۵ صفحه ۴۳

۱۹۹. گزینه ۲ درست است.

با دو مفهوم مساوی هم می‌توان قضیه موجبه کلی ساخت هم موجبه جزئی. (۲ نوع) و هر کدام از این دو نوع را به دو صورت بیان کرد که می‌شود ۴ صورت. مثلاً «هر مثلثی سه ضلعی است.» «هر سه ضلعی مثلث است.» «برخی مثلث‌ها سه ضلعی هستند.» «برخی سه ضلعی‌ها مثلث هستند.» درس ۶ صفحه ۵۹

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

اگر محمولی قابلیت حمل بر تک تک افراد موضوع را نداشته باشد آن قضیه را شخصیه در نظر می‌گیریم. درس ۶ صفحه ۵۸

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

عکس این قضیه می‌شود «برخی دارای موتورها ماشین هستند.» (صادق) متناقض آن «هیچ دارای موتوری ماشین نیست» (کاذب) درس ۷ صفحه ۶۳ و ۶۷

۲۰۲. گزینه ۲ درست است.

بین قضایای فوق تناقض، تداخل و عکس مستوی می‌توان یافت ولی تضاد وجود ندارد. درس ۷ صفحه ۶۴

۲۰۳. گزینه ۴ درست است.

قضیه موجبه کلیه عکس مستوی هیچ قضیه‌ای نیست. درس ۷ صفحه ۶۷

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

برای آشنایی با دو حیطه اصلی منطق لازم است به تفاوت تصور و تصدیق توجه کنیم. درس ۱ صفحه ۷

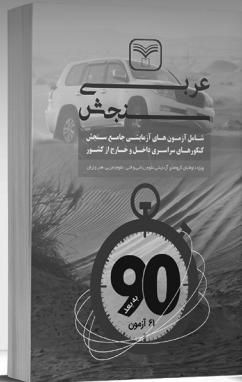
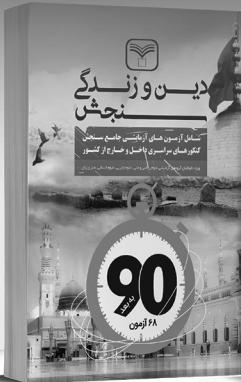
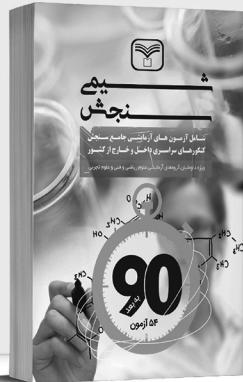
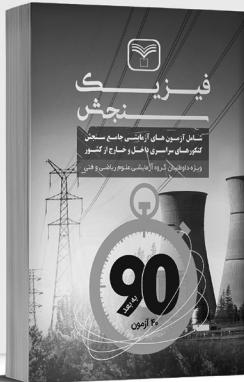
۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

منظور از خضر در این عبارت به دلالت التزامی شخصی است که حکم استاد، راهنمای پیر را داشته باشد. درس ۲ صفحه ۱۵

مجموعه کتاب‌های سنجش ۹۰ به بعد

ویژه فارغ التحصیلان پیش‌دانشگاهی و داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۳۹۸

مجموعه کتاب‌های «سنجش ۹۰ به بعد» شامل سوالات و پاسخ‌های تشریحی آزمون‌های آزمایشی جامع سنجش | کنکورهای سراسری داخل کشور | کنکورهای سراسری خارج از کشور

فروشگاه اینترنتی کتاب

www.sanjeshshop.ir

۰۲۱-۸۸۳۴۰۷۷

www.sanjeshserv.ir